

Makale

Tahsin SARIBIYIK

ANDIRIN GEÇ KALMADAN PLANLANMALI

Andırının gelişimi doğal kaynakların korunmasını ve verimli kullanılmasından geçer. Doğal kaynakların korunması ve verimli kullanımı için planlamanın çok önemli olduğunu düşünüyorum. Andırın kaynaklarının korunması ve verimli kullanılabilmesi için kullanım planlamasının yapılması gerekir

Andırının planlamasını çok yönlü ele almak gerekir. Önce bunları sınıflayalım:

- Yerleşim planlaması
- Tarım alanları planlanması
- Doğal alanların planlanması
- Kent planlanması

Şimdi bunlara kısaca bakalım.

Yerleşim Planlaması:

Yerleşim, Andırında sabit yerleşim yerleri (köy,mahalle,oba,mezra) ile yayla yerleşim yerleri olarak karşımıza çıkmaktadır.Sabit yerleşim yerlerinin kadastro krokisi halihazır vaziyet planı hazırlandıktan sonra yerleşim sınırları çizilmelidir.Bundan sonra basit yerleşim imar planı yapılmalıdır.Burada imar kurallarına kesinlikle uyulmalıdır.

Andırın için en önemlisi yerleşim planlamasıdır. Yerleşim planlaması içinde hemen acil kararlar alınmalıdır. Çünkü Andırında yaylalarda önemli yerleşmeler oluşmaktadır. Yayla yerleri çarpık bir yerleşme ile karşı karşıyadır. Mülkiyet sorunları çözülmeden araziler üzerine geliş güzel binalar inşa edilmektedir. Böylece problemler artmakta daha da çıkmaza girmektedir. Binalar çok düzensiz şekilde yapılamakta ve böylece çevre bozulmaktadır.

Bu konuda, en çarpıcı yer olan KESİK'i anlatmak istiyorum. Kesikte başlangıçta planlama yapmak çok kolaydı ama şimdi zor. Planlama yapılmaz ise çözümsüz olabilir veya çözüm çok pahalı olabilir. Nitekim öyle oldu.

Şimdide Kesikte çarpık yerleşime devam edilmekte, önlem alınmamaktadır. Bu çarpıklık diğer yayla yerlerinde devam etmektedir. Bu şekilde devam ederse yaylalar yaylalıktan çıkar stres yeri haline gelebilir. Bu durumun önlemesi gerekliliğine inanıyorum. Bunun için de ilk basamağın planlama olduğunun düşünüyorum.

Andırının birbirinden güzel öteki yaylaları Kesik gibi tehdit altındadır.Oralara şimdiden müdahale edilirse, yani planlanırsa kurtulur. Birkaç sene sonra oralar da elden çıkar.Tehdit altındaki yaylalar Çokak-Akifiye hattı, Halbur, Kirksu yaylalarımızdır.

Tarım Alanlarının Planlanması:

Andırın coğrafyası Torosların ortasında çanak şeklinde kademeli ovalardan meydana gelmektedir. Aşağı, Orta, Yukarı diyebiliriz. Her ova etrafı dağlarla çevrili kendi mikro klima iklim özelliği gösterir. Toprak yapısı da ayrı ayrıdır. Toprak, iklim ve rakım farklılığı nedeniyle her ovada farklı bitki örtüleri yer alır. Andırının gücü ve zenginliği de buradadır.

Saydığımız Andırın Ovalarında öncelikle toprak sınıflandırılması, arazi toplulaştırılması yapılmalıdır. Yerleşim yerleriyle tarım alanları birbirinden ayrılmalıdır. Yani isteyen herkes tarlanın başına ev kondurmamalıdır.

Tarım alanlarının en önemli tehlikesi mimar nedeniyle arazinin parçalanmasıdır. Bu nedenle bölgemizde optimum büyüklükte tarım arazisi kullanılmadığından randımanlı tarım işletmeciliği yapılamamaktadır. Tarım arazisi toplulaştırılmasının yanında mülkiyet parçalanması da önlenmelidir

Tarım alanlarında diğer önemli planlama, tarımsal sulamadır. Malesef yeraltı ve yerüstü sular plansız kullanılmakta, israf edilmektedir. Tarımdan beklenen verim alınmamaktadır.

Tarımda yine otlak, mera, bağ-bahçe ve tarla alanları birbirinden ayrılmalıdır. Hayvancılığın yapıldığı yerlerde yem bitkileri, çayır, mera planlanması yapılmalıdır.

Doğa Alanlarının Planlanması:

Andırının doğa alanları denince aklımıza ormanlar gelir. Orman alanları yanında mera, otlak, yaylalık ve açık alanlar bulunmaktadır. Bunlar ayrı ayrı ele alınıp planı yapılmalı ve korunmalıdır.

Andırın orman ağaçları, flora ve fauna dediğimiz bitki ve canlı örtüsü bakımından çok zengindir. Bu zenginlik Andırında hala keşfedilmemiştir. Andırının ormanlarını korumak politikasından vazgeçilerek bütün bitki örtüsünü koruyacak planlar yapılmalıdır. Böylece Andırının zengin, değeri yüksek, endemik türleri koruma altına alınır. Bunun ilk adımı bitki örtüsünün kalitesi ve zenginliği halka iyi anlatılmalıdır. Andırında az paralarla ne değerli bitkiler toplatılıyor. Üstelik nesilleri de bilinçsiz yok ediliyor. Öncelikle Tırıl Dağı milli park ilan edilmelidir. Irmakların geçtiği vadiler koruma alanı yapılmalıdır.

Bu gerçeği bir örnek vererek ortaya koymak istiyorum. Andırın, kurucaova da elektrik dağıtım şebekesinin yapıldığı yerde küçük bir göl vardı. Bu göle sülüklü göl denilirdi. Gölün yakınında küçük bir pınar çıkardı. Etrafı çimenlikti bu çimenlikte hayvanlar otlardı. Yarası olanlar gölün içine yaralı yerlerini girdirirler o sülükler yaraları temizlerdi. Bu tür göllerin dünyada ne kadar önemli olduğunu okuyoruz, televizyonlardan dinliyoruz. Ama biz ne yaptık? Bu gölün üzerine toprak dolgusu yaparak bir daha geri dönüşü mümkün olmayan işi yaptık. Yani gölü yok ettik. Günümüzde de bu şekilde çeşitli uygulamalar yapılmakta olabilir. Bu çok önemli doğal kaynakların yok olma nedeni planlama yapılmamasından kaynaklanmaktadır. Planlama yapılmış olursa doğal kaynaklar böyle yok edilemez. Çünkü planlarda korunacak alanlar belirlenecektir.

Kent Planlaması:

Andırında kent, şehir merkezidir. Andırın şehrini 7 mahalleden görmek çok yanlıştır. Yaylacılığın merkezi olan Andırın şimdiye kadar dar baktığından dolayı çevresinin kontrolünü elinden kaçırmıştır. Şehirciliğe geniş bakılmalıdır. Bunu sonucu olarak Çataktan Çokak tarafına (kesik dahil), Azgıt, Karasu, Çiçekli, Kocafakılı bölgenin içine alacak şekilde Andırın Belediye sınırları genişletilmelidir. Bu yapılırsa, çevrenin imarı, alt yapısı, yerleşimi Belediyenin sorumluluğuyla yapılır. İmara, mevzuata uygun yerleşimler olur. Andırın güçlenir. Belediye bu alanlara yayla yerleşim alanlarını planlar, alt yapısını götürür. Alt yapısı bitmiş imar alanları üretildiğinde Çukurovalılar yerleşmek için koşa koşa gelirler . Toroslarda böyle çalışan birçok belediye görmekteyiz.

Planlama işi pahalı ve uzun süren bir çalışmadır. Ancak detaylı planlar olmasa da arazi kullanımı ve doğal kaynakların korunmasına yönelik planlama yapılabilir ve kararlar alınabilir.

Planlamayı plan yapılacak yerde yaşayan insanlarla yerel yönetimler ve mülki idare amirleri birlikte çözmelidirler. Herkes taşın altına elini koymalıdır. Bu planlama ne kadar erken yapılırsa o kadar faydalı olacağını düşünüyorum. Yoksa ilerde çözüm daha da zorlaşan bir problem yumağı ile kaşı karşıya kalabiliriz.

Andırında planlı yaşamak doğal yaşamaktır.